:: טעאטער — מוזיק — מואווים ::

נייעס פון דער מואווי וועלט

אסטער האט א גרויסע ראלע אין „קארד לאווער"

גילס אסטער, דער באריהמטער ליעבהאבער פון יענער צייט ווען עס זענען נאך געווען די שטילע בילדער, וועט איצט געהערט ווערען, ווען באסטער קיטאן וועט אנהייבען ארבייטען אויף דעם קומענדיגען מעטרא־גאלדווין־מייער בילד „קארדבארד לאווער".

„שנאזיל"־דיוראנטי אין א סקרין סענזאציע

איין בילד האט געמאכט דזשיטי דיוראנטי אלס א סקרין־סענזאציע. דאס איז דאס בילד „געט ריטש קוויק וואליינג פארד", אין וועלכען ער שפילט צוזאמען מיט וויליאם העינס דיוראנטי, האט איצט אקאנטראקט מיט דער מ. ג. מ. אויף א לאנגער צייט. זיין צווייטע ראלע איז מיט לארענס טיבעט אין „די קיובאן לאין סאנגס".

„טארזאן" אויפ'ן לייווענט

דער באריהמטער וו. ס. ווען דיינ פון דער דזשאנגעל דראמע וועט ווידער אויפגיהרען א בילד פון דער ווילדערניס. דאס מאל איז עס דאס בילד „טארזאן".

פארפאסער פון „גרענד האטעל" שרייבט פאר דער מ. ג. מ.

וויקי באום, די באריהמטע עסטרייכישע שרייבערין, וועלכע האט אנגעשריבען די פיעסע „גרענד האטעל", און וואס איז געווען דער גרעסטער דערפאלג פון היינטיגען יאהר, האט אונטערגעשריבען א קאנטראקט צו שרייבען פאר דער מעטרא־גאלדווין־מייער סטודיא.

יא! די סטארס זענען אויך אבערגלויביש

א סך פון די גרויסע מואווי סטארס זענען אפשר ניט אבערגלויביש, אבער דאך וועלען זיי פון זיך ניט אראפווארפען זייערע אלטע געוואוהנהייטען. אט זענען ביישפיעלען:

מעריאן דייוויס וועט בשום אופן נימ קויפען קיין פאקעטבוך, און ווען עס שיט זיך אויס אביסעל זאלץ אויפ'ן טיש, וועט זי גלייך כאפען ביסלאך זאלץ און אויסווערפען איבער איהרע אקסלען.

גרעטא גארבא האט ליעב צו געהן אויפ'ן רעגען, אבער זי וועט ניט אנטאן קיין געלעגן רעגען־מאנטעל.

לארענס טיבעט וועט קיינמאל ניט אנהויבען זיינען, איידער ער ניט זיך א פאר קלעפ מיט דער זשמעניע איבער'ן מויל.

וואלאס בערי וועט זיך קיינמאל ניט אויסטאן אויף זיין שיף, איידער ער באקוקט ניט ריכטיג דעם הינטערשטען טייל און געבען דארט א פאר פריינטליכע גלעט.

באסטער קיטאן וועט ביי זיין רוירפעל ניט ארויסריידען א ווארט אין די לעצטע שורות פון זיין ראלע, נאר ער ווארט ביז די סצענע איז שוין אינגאנצען פארטיג געמאכט.

באריהמטע שרייבער פארקויפט זיין זייערע ווערק צו מ. ג. מ.

די באריהמטע שרייבער פון ענגלאנד פיליפ און עימס סטיוארט, זענען לעצטענס אנגעקומען פון ענגלאנד קיין האליוואוד, און האבען זיך גענומען ארבייטען אויף זייערע טייפרייטערס צו שייבען אריגינעלע דערצעהלונגען פאר דער מעטרא־גאלדווין־מייער סטודיא.

באר באראא קענט אין א דעסלער פילם

די זעהר גוט באקאנטע אקטריסע באר באראא קענט האט איצט א גרויסע ראלע אין מערי דרעסלער'ס נייע סטאר פיקטשור „עמא". מירנא לאו וועט שפילען די ראלע פון „עמא".

ריינער שרייבט אונטער א קאנטראקט

דער באוואוסטער קאמפיער טשארלז ריינער האט די טעג אונטערגעשריבען א קאנטראקט מיט די מ. ג. מ.

לילא הייעמס אלס „וועגנס" אין בראונינג'ס „פריקס"

דערפאר וואס לילא איז אן עקספענענט פון פיזיקאל קולטור, האט זי געוואונען זעהר א וויכטיגע ראלע אין דעם בילד „וועגנס". דארט שפילט זי די ראלע פון דער אקראבאטישער פרוי אין „פריקס" וואס די מ. ג. מ. האלט איצט אין פראדוצירען. טאד בראונינג איז דערדירעקטאר.

מיס הייעמס שפילט די פרויען ראלע, און וואלאס שפארד שפילט די מענער ראלע.

עס שפילען אויך הויפט ראלען די צוויי קארליקעס הערי און דעזיז אויערס.

יעקב זאנגער

דעם לעזערס ווינקעל

ווערטער רעדאקטאר: —

איך בעט אייך צו לאזען וויסען דורך אייער צייטונג אז מיר האבען איצט נייע נעסט אין אידישען טעאטער אין טאראנטא.

איך בין געווען אין ניו יארק און האב צו אונזער קאמפאניע אנגעשירט די פאלגענדע שוישפיעלער: משה אוישער, פלארענס וויים, יעקב זאנגער און חנה זימאנד. מיט די שוישפיעלער און מיט אונזער קאמפאניע וועלען מיר יעצט קענען געבען דעם טאראנטער אידישען פובליקום, דאס וואס דער עולם האט אלע מאל פארלאנגט.

מיר וועלען יעצט הענען שפיעלען מוזיקאלישע קאמעדיעס, אפערעטען, מעלאדראמעס. דאס וואס דו אידען אין טאראנטא האבען ליעב.

די קאמפאניע איז יעצט פארשטארקט געוואָרען מיט יונגע שעהנע אקטיארען. גוטע זיינגער. מיט איין וואָרט דאס בעסטע וואס טאראנטא האט ביז יעצט געהאט. און אזוי ווי אייער צייטונג ווערט געלעזען פון די אידען אין טאראנטא, און איהר האט זיך שטענדיג באנומען צום אידישען טעאטער מיט א וואריטען געפיהל האף איך אז איהר וועט ווייטער אונז געבען אייער פולע שטיצע ווי ביז יעצט, און זעהן אז דער אידישער טעאטער אין טאראנטא זאל זיין דערפאלגרייך.

דאנקבערדיג אייך פאר דרוקען דאס בריוועל, פארבלייב איך אייער,

אב. קאגוט,
קאמפאניע מענעדזשער.

טעאטער ספקות

פון כוילעם וואו

— איך ווייס נישט, צי זאָלען מיר געהן היינט אין טעאטער, צי ניין, וואס זאגסטו?

— איך ווייס ניט, צי עס איז כאטש א לייטישע פארשטעלונג, האסט ניט געהערט?

— איז וואס פאר א טיקעטס קויפט מען? הם... א שאד געלט... מען קען ניט זיין קיין דבר אחר... מילא זאל מיינס... ניט מיר צוויי טיקעטס...

— אפשר וואלטען מיר זיך געקענט זעצען נעהענטער, הא? מעקס?

"כ'ווייס? מיר'ן ווארטען ביז עס וועט ווערען פינסטער, וועלען מיר זעהן".

"די צוויי זיינען שוועסטער און ברור־דער, צי דאס זיינען פרעמדע? זיי זאָלען זייו פרעמדע, וואָלטען זיי זיך דאך גע־קושט. אפשר וועלען זיי זיך נאך קושען."

— דאכט זיך, אז דאס איז איהר חתן; אבער זי ווייסט עס נישט. און אפשר איז עס גאר איהר מוטערס פריינט, וואס איז פארלאָרען געגאנגען.

— ער קוקט אויס צו זיין אן עהר־ליכער מאן, ניין? און אפשר וועט זיך באלד ארויסווייזען, אז ער איז פון די, וואס קענען בלויז רוידען שעהנע רוידע־לאך.

— אפשר וואלסטו ניט גערעדט און געלאזט הערען א ווארט, וואסמען רעדט, הא?

— כא־כא־כא! סט'געהערט? איך האב פארהערט צו האט ער געזאגט "נעהן אויף קוליעס". צי "נעהן אין שול". אבער ס'אי גוט געזאגט.

— זע, דארטען זיצט, דאכט זיך, חיה, אונזער חיה, צי ניין? זאל דאס זיין איהר מאן, וואס זיצט אזוי לעבען איהר?

—מ'קען ניט זיין זיכער, אז אידי־שער טעאטער נעהט אונטער. אמת, עס איז קיין ראיה. ניט.

— וואס זשע זאל איך דיר ברענגען, א טרונק, צי א שטיקעל שאקאלאד?

— איך צווייפעל בכלל צי דארף מען עס גאר אנדערש שפיעלען, ווייל . . .

— וואס, דו מיינסט טאקע, אז ער־ווערט זיך דערהרגענען?

— מסתם האט זי זיך געדארפט אן איהם פארטשעפען. און אמאל קען זיך מאכען טאקע . . .

— שוין געענדיגט, ווייסט נישט? מענשען געהען ארויס נאך יעדען אקט... און אפשר, שא, די מוזיק שפיעלט...

—נו, וואוהין וועלען מיר יעצט געהן? גלייך אהיים, עס איז נאך דאכט זיך פרי.

— צי עס איז געווען א גוטע "שאו"? כ'ווייס ניט. ס'הייסט, כ'האב שוין געזעהן בעסערע, נאר סיי ווי, וואס וואָלטען מיר נעטאן בעסער'ס דעם אוועגט?

עמא לאזאראוו שייוועד.

עמא לאזאראוו שייוועד

דער שרייבער פון די דאזיגע ציילען האט געהאט דאס פארגעניגען צו הערען עמא לאזאראוו שייוועד מיט באנאה פינף יאהר צוריק. ווען זי איז אויפגעטראטען ביי א קאנצערט אין סטענדערד טעאטער אין טאראנטא. זי האט פארמאנט א שעהנע שטימעלע, ווייט ניט פאלקאם אנטוויקעלטע. ניט אבטענדיג אבער אויף דעם איז געווען מעהר ווי אנגענעהמען צו הערען איהר זיינגען.

איבערהויפט שעהן האט זי געזונגען אידישע פאלקס לידער.

א גאנץ אנדערע עמא לאזאראוו שייוועד געהערט מיר נעהערט ווען זי איז אויפגעטראטען ביי דעם לאנטשעאן פון דער הדסה לעצטען מאנטאג אין קינג עדוואַרד האָטעל. די שייוועד וועלכע מיר האבען געהערט אין קינג עדוואַרד האָטעל פארמאנט א פאלשטענדיג אנטוויקעלטע ביעצא־סאפראנא. וואונדער־שעהנע טענער, א רייכער קאלור, מיט א גאר גרויסען פארגעהם, איר שטימע פארמאנט קראפט און פיעל־פארבינגסייט, אָפט מיט כוואליג־קייט אין קרישטאל.

אין איהר פראגראם האט עמא לאזאראוו שייוועד געהאט פארשיידענארטיג־קייט. פון אפערא אריעס ביז אידישע פאלקס לידער און אין אלע האט זי גע־מאכט גרויס בייפאל. אין איהר פראגראם האט שייוועד באוויזען אז זי איז ניט נאר א גוט אנטוויקעלטע זינגערין נאר זי איז אויך פאר איהר אנטיסטין, מיט א גרויסער צוקונפט פאר איהר.

גלייכצייטיג איז ווערט צו באמערקען אז ביי דעם זעלבען לאנטשעאן זע־נען אויך אויפגעטראטען דזוד וואָרדי און דער טאראנטער גוט באקאנטער זינגער אויריזוינג לעווין.

גרויסע געסט אין סטענדערד

פלארענס וויים — משה אוישער

דער סטענדערד טעאטער האט צו־גערעכענט נאר גרויסע געסט, וועלכע זע־נען, אגב, גוט באקאנט אין טאראנטא, א דאנק זייער פריהערדיגען באזוך דא אין שטאדט.

די נייע געסט זיינען: משה אוישער, פלארענס וויים, יעקב זאנגער און אנ־דערע, צוזאמען מיט דער אריגינעלער טרופע וועלכע האט זיך גוט באליעבט גע־מאכט ביי אונז

זייער ערשטען אויפטריט אין סטענ־דערד טעאטער וועלען די געסט, צוזאמען מיט דער גאנצער טרופע מאכען היינטי־גען פרייטאג אין א הארציגער מוזיקאלי־שער קאמעדיע, מיט'ן נאמען רחל'ע וועדט א בלה".

משה אוישער האט עס אליין פאר־פאסט, און דאס פארזיכערט שוין דעם דערפאלג פון דער פיעסע. עס וועט זיין א גרויסער כאהר מיט 20 נומערען אמת'ער אידישער מוזיק און א סך הארציגע פאר־ווייילונג.

עס וועט זיין פון אלעס א סך.

באריהמטע סטארס אין „מארטא הארי"

אזעלכע באריהמסקייטען ווי גרעטא גארבא און ראמאן נאוואראָ שפילען צו־זאמען אין דעם בילד „מארטא הארי", וואס איז די סענזאציאנעלסטע פראדוצי־רונג פון א ראמאנס וואס איז ארומגע־וועבט ארום אייראפא'ס גרעסטע פרויען שפיאנען. דזשארדזש פיצמארים איז דער דירעקטאר.

לייאנעל באריימאר, וועלכער האט פאראורזיכט א סענזאציע מיט זיין שפי־לען אין דעם בילד „א פרי סאול", האט דארט איינע פון די דראמאטישסטע ראָ־לען אין זיין קאריערע.

לואיס סטאָן האט דארט אויך איי־נע פון די סענזאציאנעלסטע שפיאנען ראָ־לען.

האט דער מענש מיט וואס צו שטאלצירען געגען דער אומוויסענדער היה?

פון י. מאלין

איז א מענש א היה, אדער ניט?

לויט דער ביבעל, שטעהט דער מענש אויף א גאר הויכער מדרגה. ווארים א מענש, ניט דערגעסט, איז דאך באשאפען געווארען אין דעם פורעם פון דעם באשעפער אליין. ער איז דאך דער העכ־סטער, דער קליגסטער און דער הערשער איבער אלע באשעפענישען פון דער יבשה און פון ים. טא ווי קען מען אזא איינעם אנרופען מיט דעם נאמען היה? דאס איז דאך איינפאך א גאטס לעסטערונג.

אין פלוג איז דאס טאקע אזוי, אבער אז מען וויל זיין אמת און אויפ־ריכטיג צו זיך אליין, זיינען מענשען — אפשר ניט אלע — אבער דער גרעסטער טהייל זיכער, אמת'ע היות מיט די זעל־בע אינסטינקטען, נייגונגען, קליינגקייט־טען און געמיינהייטען. וואס מען זעהט ביי די פיער פיסיגע ברואים. און ניט נאר האט זיך א מענש מיט וואס אי־בערצונעהמען געגען דעם לייב, פערד־, אדער הירש.

פארקעהרט, דער פנים דארף ביי איהם רויט ווערען פון שאנדע פאר די שעהנע מעשים, וואס ער באגעהט אויף אונזער וועלטעל. ווייט ענעהן זוכען באַ־ווייזען פאר דער דאזיגער באהויפטונג, וואס איינינע וויסענשאפטסלייט זאגען ארויס, דארף מען ניט. דאס זיינען מעשים בכל יום, אונזערע פעהלערען וואַרפען זיך אין די אויגען אזוי בלוט, אז מען דארף זיין א גרויסער עזות פנים דאס צו פארלייקענען.

טענה'ט דער מענש, אז ער איז שוין דערמיט אליין א יחסן, וואס ער באזיצט דעם כח הדבור, ער קען רעדען, שעהן רע־דען, וועהרענד די היה קען דאס ניט. איז די טענה, ערטענס, גאר ניט קיין ריכטי־גע, ווייל רעדען קען דאך אויך דער פאַ־פוגיי און נאָר א מין ריידען, אז א קאזאק קען רויט ווערען פון בושה, צווייטענס, איז גאר רעדען ניט אזא גוואלדיגע מעשה. פון א סך ריידען הויבט מען אָן צו פלאפ־לען און מען דערערעדט זיך מאנכעס מאל צו אזעלכע שטות'ערייען אז עס שלאָגט חלשות צו הערען דאס. און וואס איז מכח דעם שטומען, וואס קען ניט ריידען? איז ער דעפאר קיין מענש ניט? ניט אמת. מאנכע שטומע האבען א סך מעהר יושר פון רעדענדיגע. הייסט עס דאך, אז ריידען איז ניט אזא טייערע מציאה און וויבאלד אזוי, טא וואס איז אזוי דער יחוס מיט אונז צוויי פיסיגע?

און אז ניט אלע מאל איז רעדען א מעלה, קען מען דאך זעהן, וואס היטלער מיט זיינע ווערטער פיהרט אויס: צו וואס די פוילישע בויאנעס דערפיהרען מיט זייערע צינגער: וואס רומעניען טהוט אויף און די אנדערע יחסנים וואס בילען מיט ווערטער און פארגיפטען די וועלט מיט זייערע צונגען.

וואס רומעניע טהוט אויף און די אנ־דערע יחסנים, וואס בילען מיט ווערטער און פארגיפטען די וועלט מיט זייערע צונ־גען. הלואי וואָלטען זיי ניט גערעדט און נאר געביסען אליין, וואָלט מען זיך אפשר געקענט אויסהיטען פון זיי. בילען זיי אבער ריידענדיג און ווירקען אויף אנדערע נאכצוטאן זייער ביישפיעל, מיינט עס. אז מען וואוינט אין שפאניע און די שווערד מלאו, אייערע הענט זיינען פול מיט בלוט דאז דאס איבער פאר דיין זוהן שלמה'ן, טא ווי קומט איהר גאר צו ריידען וועגען דוד ומשפט. וועגען ראטעווען א וועלט. בלוט, דארפט איהר וויסען, איז ניט קיין קליינגקייט, כי הדם זה הוא הנפש, און פארגאסען בלוט ווערט קיינמאל ניט פארשוויגען.

ווערט דאך געבראכט, אז אפילו אזא פיינער מאן, אזא יחסן, ווי דוד המלך, דער פארפאסער פון דעם תהלים'על, האט ניט געקענט פועל'ן ביי גאט, צו בויען פאר איהם דעם בית המקדש. דם רב שפכת. א סך בלוט האסטו פארגאסען, זאל זיין דאס בלוט פון פלשתים און אדומים, אבער דאך מענשען בלוט, דע־ריבער קענסטו דאס ניט טהאן און איך צווישען דעם מענשען און דער בהמה.

דער מענש איז קלוג, ער שאפט, ער ענטדעקט. אמת, אבער וויפיעל אזעלכע מענשען קען מען דאס אנצעהלען? מען זאגט אז ארום און ארום זיינען פאראן אויף דער וועלט צוויי ביליאן מענשען. טא ווי גרויס איז דער פראצענט פון די געלעהרטע, גוטע אידעאלע מענשען? לויט דער קאבאליסטישער לעהרע, זיינען בלויז ל"ו צדיקים, זעקס און דרייי־סיג עהרליכע, אמת גוטע מענשען פאראן אויף דער וועלט און אין זייער זכות עק־זיסטירען מיר אלע. היינט, וויפיעל, ווי גרויס איז די צאהל פון די מיטעלמעסיגע ניט אהער ניט אהין מענשען, אזעלכע, וואס זיינען גענייגט מעהר צו יושר, איי־דער צו פארדארבענהייט? זעהר א קליינער פראצענט, ממש א גארנישט אין פארגלייך מיט די רשעים.

דערצעהלט די ביבעל, אז ווען אברהם דער גרויסער מענשענפריינד, האט זיך דערוואוסט אז מען געהט חרוב מאכען סדום און עמורה האט ער גענומען טענה'ן צו דעם רבונו של עולם: וואס, סטייטש, היתכן? הו, דער ריכטער פון דער וועלט, הו גאט, זאלסט ניט האנדלען מיט משפט? וואס הייסט עפעס נעהמען און מאכען א תל פון שטעדט! און ווי גע־שיקט זיך עס גאר, אז דו זאלסט אומ־ברענגען דעם צדיק צוליעב דעם רשע? ! און ווי איז אז דארטען זיינען פאראן פופ־ציג פיינע, עהרליכע מענשען — פאר־וואס זאָלען זיי אומקומען צוזאמען מיט די שלעכטע?

האט איהם גאט געענטפערט, אז אויב אין יענע שטאדט וועלען זיך גע־פינען פופציג צדיקים, וועט ער צוריקצי־הען דעם גזר־דין און די זינדיגע וועלען בלייבען לעבען אין דעם זכות פון די פרי־מע. און אזוי האט זיך אברהם מיט דעם רבונו של עולם געדונגען, ביז ער האט זיך אָפּגעשטעלט אויף צעהן. דאס הייסט, אין פאל אין סדום און עמורה וועלען זיך אָנגענהמען אפילו נאר צעהן פיינע לייט, וועלען די שטעדט געשוינט ווערען. אבער ביי צעהן איז דאס געבליבען. מעהר האט אפילו אזא פילאנטראָפּ ווי אברהם ניט געוועלט רעדען, ווייל ווענינער פון צעהן איז שוין נאר מיאוס צו שפארען זיך.

מיינט עס אז ווען אפילו אין די חרוב געוואָרענע שטעדט זיינען געווען א מיליאן מענשען, האבען זיי געמוזט האָ־בען א מנין צדיקים, א פשיטא שוין פאר צוויי טויזענט מיליאן מענשען אויף דער גאנצער וועלט וואָלטען מיר דאך גערארפט האבען נאר א סך צדיקים.

האבען מיר זיי? גאט ווייסט, מיר שיינט, אז ניט און אויב ניט, האט אונ־זעך וועלטעל ניט פארדיענט דאס זעלבע ווי די מענשען פון סדום עמורה? ווער ווייסט, אפשר יא, אפשר וועט מיט אונז פריהער אדער שפעטער פאסירען א מורא־דיגע קאטאסטראפע, און דער ערד קוגעל וועט פארוואנדעלט ווערען אין נפרית ומלח?

די צרה איז נאר, וואס אפילו די מענשען, וועלכע טענה'ן, אז זיי זיינען די קווינס עסענץ פון דער מענשהייט, דער בעסערער עלעמענט, די צדיקים אין פעלץ — אט זיי אליין זיינען איינגעשמירט אין בלוט פון אויבען ביז אראפ. אין מענשען בלוט, וואס זיי אליין האבען פארגאסען למען האמת והצדק כלומרשט. ווען עס לעבט איצט דער גרויסער ישעיה, וואָלט ער זיכער צו אזעלכע אויסגעשריען: אוועק צבוע'קעס, פאנאטיקער, ידיכם דמים מלאו.

טראָבעל מיט'ן מאָגען?

נעהמט

עקס־לאַקס

(אין ענגליש EX-LAX)

דער פאמיליען אָפּפיהר־מיטעל

אין איינגיע שטונדען ריינינגט עס אייער מאָגען אויף א נאָטירליכען וועג און איהר פיהלט ווידער פריש און מונטער.

עקס־לאקס קומט אין 2 פארמען: „טשאקאלאד" און „פיג פליווער" (פייגען).

אין אלע דראג סטארס.

געלט! געלט! געלט!

מיר גיבען אייך געלט צו ליקווידירען אייערע חובות אדער אויף אנדערע נוצליכע צוועקען.

נידעריגסטע ראטעס אין שטאדט.

איהר ברויכט ניט זיין קיין שערהאל־דער, און איהר מוזט נישט צאהלען קיין דיום.

די איינציגע קאמפאני אין טאראנטא, וואס אפערירט אונטער רעגיערונגס אויפזיכט.

CENTRAL FINANCE — CORPORATION —
Dundas Square and Victoria Sts.: Head Office.

ברענטש אפיס — 455 ספעדיינע עוועניו
מידוויי 1157, 1152.

פון דעם. דר. ה. ראזמארין
ן פרעזעס פון אידישען "קאלא")"

ראכט ווערען אלס פאזיטזווער און גע־אונשענער פאר די אינטערעסען פון דער דישער באפעלקערונג אין פוילען. מיר יסען פון דער ערפאהרונג, אז דאס ניסטעריום צוליעב פארשידענע סבות הויפטזעכליך צוליעב איהר ארבייטס־בערלאסטונג פלעגט לאנג אויפהאלטען בודזשעטען פון די גרעסערע אידישע לות, וואס זיינען איהר דערלאנגט גע־ארען, אין איינקלאנג צו די פארפליכ־ענדע פארשריפטען, צום באשטעטיגען אס עס האט, ניט אין איין פאל, פאר־אלטען און זאגאר צושטערט דעם נאר־אלען ארבייטס־טעמפא און ארבייטס־נג אין די אידישע קהלות.

עס איז אויסערהאלב יערען ספק, אז רך די וואיעוואודזטוועס וועלען די הלה בודזשעטען באדייטענד שנעלער ער־נדיגט ווערען. און דער פרט איז פון ל ניט פון קליינער וויכטיגקייט פאר ם אידישען קהלה וועזען אין פוילען. בער ווי באלד מיר האבען א גרונד צו הן דעם שנוי אלס נענאטיווען איז דאס ליעב די ברייטע קאמפעטענצען, וואס די ערפארדרונג זעהט פאר די וואיע־אודזטוועס און צוליעב די בפירושע אנ־זיזונגען וואס זיינען אנגעגעבען אין דער אראהרונג, וועלכע זיינען קלאהר דייט־ך געווענדעט געגען די נאציאנאלע און מאקראטישע שיכטען פון דער אידי־ער באפעלקערונג, וועלכע האבען תמיד זעהן אין דער קהלה מעהר ווי א בשיר פאר כלי קודש, און וועלכע האָ־בען תמיד געקעמפט פאר דעם ריכטיגען יסזעהן און פאסיגען אינהאלט פון דער דישער קהלה.

די קאמפעטענצען פון די וואיע־אודזטוועס זיינען אזעלכע גרויסע, אז ר ווערען ממש די הערשער און די בעלי תים פון די אידישע קהלות. די נייע אראהרונג זעהט פאר ניט מעהר און ניט ענינער נאר אז 'זיי (די וואיעוואודזט־עס) האבען דאס רעכט צו שטרייכען, ארקלענערען און זאגאר העכערען אונ־ר קורסיוו) איינצעלנע פאזיציעס דעם־ א מעהר. זיי (די וואיעוואודזטוועס) אבען דאס רעכט איינגאנצען אפצוואוואר־ן דעם בודזשעט אויב ער ענטשפרעכט ט די אויפגאבען, וואס די קהלה האט צו רפילען".

און כדי שוין ניט לאזען קיין שום רט פאר טעותים און אויסטייטשונגען, אט מען אין דער פאראהרונג גענומען יסרעכענען די אויפגאבען פון דער הלה. וועגען זיי רעדט דער דריטער אר־יקעל פון דעם קהלה בזעזען. וועלכער ויטעט: "די באפרידיגונג פון די רע־יניעזע הצטרכות'ן, ווי רבנים, שוחלען, מקוואות און בית־עלמינ'ס, כשר פלייש, ע'ינעזע ערציהונג פון די אידישע קינ־ער און אביסעלע צדקה ענינים.

פון דער ביז איצטיגער ערפאהרונג ויסען מיר, אז די וואיעוואודזטוועס אבען תמיד געשטראכען די אלע יעניגע אזיציעס, וועלכע האבען נאר געהאט פעס א ניט־רעליגיעזען שאטען, און זאָ־אר געמעקט פיעל פאזיציעס, וואס דאס יניסטעריום האט זיי גערולדעט אין ערנאך צוריקגעשטעלט.

מיר ווייסען, אז דאס בילדוגנס מי־יסטעריום פלעגט ביז איצט באשטעטי־ען אין די קהלה בודזשעטען די סומען אויף פארשידענע קוליטורעלע (ניט ריין ע'ליגיעזע) אלגעמיין אידישע ווי נאציא־אלע צוועקען. מיר ווייסען אזוי, למשל, אז עס פלעגט באשטעטיגט ווערען די

(פארזעצונג אויף פיידזש 3)

פון אפטימיסט.

די רוסישע סאוויעטען...

דער "געלער ראמאי" אבער איז פון אלע בלאפערס קליגער,
ווייל לייכטער צו פארצוקען איז א לעמעל, ווי א טיגער..

אין ליטא איהנען איז פארוועהרט צו קויפען מלוכה־באדען;
אין פוילען כאטש פארגינט מען אונז "פיער איילען" פאר דעם שאדען . . .

דער קעניג פארל האט דערלויבט זיין ברודער'ס שידוך ענדליך...
מיט פעטש פיעל לייכטער פועל'ט מען א טובה ווי מיט רענדלאך.

דער נייער האי־קאמישאנער פון פאלעסטינא האט שוין
גערעדט און די מאנדאט־פראבלעם גאר ניט געוואגט צו "טאטשען"...

ער האט באטאנט, אז ער איז א סאלדאט וואס קומט נאר דיענען...
איצט וועלען פעהלען נאך אין לאנד קיין חלוצים, נאר "מארינען"!

מיין פריינדין וואלט שוין יוצא זיין מיט א סאלדאט אפילו,
ווייל קיינער וויל ניט קענען זי פון ליעבהאבער ציווילע.